

बिगर सिंचन पाणी वापराचे करारनामे
करणे व नुतनीकरण वेळेवर करणेबाबत
मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: पापव-२०१५/(प्र.क्र.४००/२०१५)/सि.व्य.(महसूल),
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२,
दिनांक: १५ डिसेंबर, २०१५.

प्रस्तावना :-

राज्यात पाटबंधारे प्रकल्पाद्वारे उपलब्ध होणाऱ्या पाणीसाठ्यातून मागील काही वर्षांमध्ये बिगर सिंचन पाणी वापराचे परिमाण वाढत आहे. बिगर सिंचन पाणी वापरावर प्रभावी नियंत्रण व बिगर सिंचन पाणी वापरावरील महसूलात वाढ करण्यासाठी शासन पत्र क्र. पापव -२०१५/ (प्र.क्र.६१/२०१५)/ सि.व्य.(म.), दि.११.०२.२०१५ अन्वये बिगर सिंचन पाणीपट्टी वसुली विशेष मोहीम हाती घेतली आहे. त्यामध्ये काही बिगर सिंचन पाणी वापर ग्राहक करारनाम्यांचे नुतनीकरण वेळेवर करीत नसल्याचे, तर काही बिगर सिंचन पाणी वापर ग्राहक करारनामा न करता पाण्याचा वापर करीत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. वास्तविक बिगरसिंचनासाठी पाणी परवाना मिळाल्यानंतर विहित मुदतीमध्ये करारनामा करून त्यांचे वेळोवेळी नुतनीकरण करणे बंधनकारक आहे. अन्यथा अशा ग्राहकांवर त्वरित दंडनीय कार्यवाही करणे अपेक्षित आहे. यानुषंगाने मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. त्यानुसार खालील प्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

शासन परिपत्रक:-

१.० करारनाम्यांचे नुतनीकरण करणे व तपासणी.

- १.१ विभागाच्या अंतर्गत सर्व प्रकल्पातून मंजुरी दिलेल्या बिगर सिंचन पाणी वापर परवान्याची ग्राहकनिहाय यादी तयार करावी. त्यांची करारनामे झालेले व न झालेले अशी विभागणी करावी.
- १.२ ज्या बिगर सिंचन पाणी वापर ग्राहकाने जलसंपदा विभागाशी यापूर्वी करारनामा केला आहे, अशा करारनाम्याची दर वर्षी १५ ऑक्टोबर रोजीची विभागस्तरावर प्रकल्पनिहाय व जिल्हानिहाय ग्राहकवार सद्यस्थिती प्रपत्र १ प्रमाणे तयार करावी.
- १.३ प्रपत्र क्र. १ नुसार ज्या ग्राहकांच्या करारनाम्याची मुदत या वर्षी संपुष्टात आली/ येणार आहे, म्हणजेच ज्या करारनाम्याचे नुतनीकरण करणे चालू वर्षी आवश्यक आहे, त्यांची वेगळी यादी तयार करावी. सदर ग्राहकांचे करारनामे नुतनीकरण विहित मुदतीमध्ये करावेत.
- १.४ ज्या करारनाम्याचे नुतनीकरण करणे आवश्यक आहे, त्यांना मुदत संपण्यापूर्वी २ (दोन) महिन्यांची आगावू नोटीस द्यावी. त्या नोटीसमध्ये स्पष्ट करावे की, जे ग्राहक नोटीसमधील नमूद कालावधीपूर्वी करारनामा नुतनीकरण करणार नाहीत त्यांचा पूर्वसूचनेशिवाय पाणी पुरवठा खंडीत करण्यात येईल.
- १.५ नोटीसीनुसार विहित मुदतीत जे ग्राहक करारनामा नुतनीकरण करणार नाहीत, त्यांचा पाणीपुरवठा खंडीत करण्यात यावा.

- १.६ ज्या ग्राहकांचा पाणी पुरवठा खंडीत करण्यात आला; त्यांना पाणीपुरवठा पूर्ववत करण्यापूर्वी करारनामा करणे बंधनकारक करावे.
- १.७ विभागस्तरावर सदर प्रकरणी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल मंडळ कार्यालयास प्रतिवर्षी जून पूर्वी सादर करावा.
- १.८ मंडळ स्तरावरून; विभाग स्तरावर करारनामे नुतनीकरणाबाबत केलेल्या कार्यवाहीची तपासणी दरवर्षी १ ते १५ जून या कालावधीमध्ये करावी.
- १.९ प्रदेश स्तरावरील तपासणी पथकाने, मंडळ स्तरावरील केलेल्या कार्यवाहीची तपासणी दर वर्षी १ ते १५ ऑगस्ट या दरम्यान करून शासनास सप्टेंबरपूर्वी अहवाल सादर करावा.

२.० पाणी परवाना मिळूनही करारनामे न केलेल्या ग्राहकांबाबत.

- २.१ दरवर्षी १५ ऑक्टोबरपूर्वी विभागस्तरावर जिल्हानिहाय, प्रकल्पनिहाय करारनामे न झालेल्या परवानाधारक बिगर सिंचन पाणी वापरकर्त्या ग्राहकांची यादी प्रपत्र क्र. २ प्रमाणे तयार करावी. ज्यांनी करारनामा न करता पाणी वापर सुरू केला आहे, त्यांची वेगळी यादी प्रपत्र क्र.२ मध्ये करावी.
- २.२ प्रपत्र - २ मधील ग्राहकांना करारनामा पूर्ण करण्याबाबत २ (दोन) महिन्यांची नोटीस देण्यात यावी. नोटीस कालावधी उलटल्यानंतर त्यांचा पाणीपुरवठा खंडीत करण्यात येईल, असे नोटीसमध्ये स्पष्ट करावे.
- २.३ जे ग्राहक उपरोक्त मुदतीत करारनामा करणार नाहीत त्यांचा पाणीपुरवठा खंडीत करण्यात यावा व करारनामा झाल्यानंतर तो पूर्ववत करावा.
- २.४ प्रपत्र -२ मधील ग्राहकांनी परवान्यातील विहित मुदतीमध्ये करारनामे केले नाहीत, त्यांचे पाणी परवाने रद्द करण्याचा प्रस्ताव मुख्य अभियंता यांनी शासनास सादर करावे.

उपरोक्त मार्गदर्शक सुचनांची अंमलबजावणी संबंधित कार्यकारी अभियंता/अधीक्षक अभियंता/मुख्य अभियंता यांनी काटेकोरपणे करावी. सदर प्रकरणी केलेल्या कामांची नोंद संबंधित कर्मचाऱ्यांच्या गोपनीय अहवालामध्ये विशेष उल्लेखाने घ्यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१५१२१५१५२०३८९०२७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सं.अ.टाटू)

शासनाचे उप सचिव

सहपत्रे- प्रपत्र १ व २

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
२. मा.अध्यक्ष /उपाध्यक्ष, विधान सभा, विधान भवन ,मुंबई.
३. मा.सभापती/उपसभापती , विधान परिषद विधान भवन,मुंबई.
४. मा.विरोधी पक्षनेते, विधान सभा, मुंबई यांचे कार्यालय , विधानभवन ,मुंबई.
५. मा.विरोधी पक्षनेते, विधान परिषद , मुंबई यांचे कार्यालय , विधानभवन ,मुंबई.

६. मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
७. मा.राज्यमंत्री, जलसंपदा यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
८. सर्व विधानसभा/ विधान परिषद सदस्य
९. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- १०.प्रधान सचिव (जसंप्र व नि)यांचे स्वीय सहाय्यक , मंत्रालय,मुंबई
- ११.सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहाय्यक ,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- १२.महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
- १३.महालेखापाल-२, (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य,नागपूर.
- १४.सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग
- १५.मुख्य अभियंता (पा) व सहसचिव,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- १६.सर्व मुख्य अभियंता/ मुख्य अभियंता व प्रशासक, जलसंपदा विभाग
- १७.माहिती व जनसंपर्क महासंचनालय,मंत्रालय,मुंबई
- १८.उप सचिव (सिंव्य),जलसंपदा विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- १९.सर्व अधीक्षक अभियंता/ अधीक्षक अभियंता व प्रशासक
- २०.आंतरवित्त सल्लागार व उप सचिव,जलसंपदा विभाग, मंत्रालय,मुंबई
- २१.सर्व जिल्हाधिकारी
- २२.ग्रंथालय,विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन ,मुंबई
२३. सिंव्य (महसूल) कार्यासन संग्रहार्थ.

शासन परिपत्रक क्र. पापव २०१५/(प्र.क्र.४००/२०१५)/सि.व्य.(महसूल), दि. १५/१२/२०१५ चे सहपत्र.

प्रपत्र- १ बिगर सिंचन पाणी वापर ग्राहकांचे करारनामे नुतनीकरणाबाबत नियंत्रण तक्ता

विभागाचे नांव:-

अ. क्र.	जिल्हा	प्रकल्पाचे नाव (पाण्याचा स्रोत)	बिगर सिंचन पाणी वापरकर्त्या ग्राहकाचे नाव	पाणी परवाना संदर्भ		मंजूर पाणी वापराचे परिमाण (दलघमी)			मूळ करारनामा केल्याचा दिनांक	करारनाम्याचा कालावधी		करारनामा नुतनीकरणाचा अपेक्षित दिनांक	चालू वर्षी करारनामा नुतनीकरण आवश्यक आहे का?	करारनामा नुतनीकरणासाठी नोटीस बजावण्याचा दिनांक	करारनामा नुतनीकरण केल्याचा दिनांक	शेरा
				शासन संदर्भ	मु.अ. संदर्भ	घरगुती	औद्योगिक	एकूण		वर्ष	अंतिम दिनांक					
१	२	३	४	५		६			७	८		९	१०	११	१२	१३

प्रपत्र- २ पाणी आरक्षण मंजूरी असलेल्या पण करारनामा न केलेल्या बिगर सिंचन पाणी वापर ग्राहकांचे करारनामे करून घेण्याबाबत

विभागाचे नांव:-

अ.क्र.	जिल्हा	प्रकल्पाचे नाव (पाण्याचा स्रोत)	बिगर सिंचन पाणी वापरकर्त्या ग्राहकाचे नाव	पाणी परवाना संदर्भ		पाणी वापर सुरु केल्याचा दिनांक	करारनामा न करता पाणी वापर केल्याचा कालावधी (महिने)	करारनामा करून घेण्यासाठी नोटीस बजावण्याचा दिनांक	करारनामा केल्याचा दिनांक	शेरा
				शासन संदर्भ	मु.अ.संदर्भ					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११